

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος Λ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1800	Κυριακὴ τῆς Τυροφάγου 17 Μαρτίου 2013 ἐσπέρας	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Ἡ ἐλεημοσύνη

Θὰ σὰς μιλήσω ἀπλᾶ, ἀγαπητοί μου, καὶ θὰ παρακαλέσω νὰ δώσετε προσοχή.

Ἦθελα σήμερα, ἂν μπορούσα, νὰ κάνω τὰ χέρια σας χρυσᾶ, νὰ τὰ κάνω χέρια ἁγίων καὶ ἀγγέλων – τί χαρὰ θὰ ἦταν αὐτὸ καὶ γιὰ μένα! Μὰ πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ γίνη; Προσέξτε.

Ἄπὸ αὔριο ἀρχίζει ἡ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή, πού χαρακτηρίζεται βέβαια ἀπὸ νηστεία. Ἄλλὰ ἡ νηστεία πρέπει νὰ συνοδεύεται κι ἀπὸ ἄλλες ἀρετές, καὶ κυρίως ἀπὸ τὴ συγχώρησι καὶ τὴν ἐλεημοσύνη. Γιὰ τὴν ἐλεημοσύνη μίλησε σήμερα ὁ Κύριος στὸ εὐαγγέλιο. Ἄπὸ ἀρνητικῆς πλευρᾶς εἶπε: «Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέπτουσι»· καὶ ἀπὸ θετικῆς πλευρᾶς εἶπε: «θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν» (Ματθ. 6,19-20). Θὰ προσπαθήσω λοιπὸν νὰ ζωγραφίσω μπροστά σας τὴν ἐλεημοσύνη ὅπως τὴ διδάσκει τὸ ἱερὸ καὶ ἅγιο Εὐαγγέλιο.

Κατ' ἀρχὴν, ἀγαπητοί μου, νὰ ξεκαθαρίσουμε τὸ ἔδαφος. Διότι ἡ ἐλεημοσύνη σήμερα ἔχει ἐχθρούς, φανατικούς θεωρητικούς ἐχθρούς. Εἶνε, λένε, μιὰ ἀνάξια πράξι καὶ πρέπει νὰ σβηστή ἀπ' τὸ λεξικό· εἶνε ἀρετὴ τῶν ἀφεντάδων, ἀπομεινάρι τοῦ φεουδαρχισμοῦ· δὲν ἔχει θέσι στὸ σύγχρονο κόσμο. Ἐμεῖς θέλουμε, λένε, νὰ φτειάξουμε μιὰ κοινωνία στὴν ὁποία δὲν θὰ ὑπάρχη ἀνάγκη ἐλεημοσύνης, γιατί ἀπλούστατα δὲν θὰ ὑπάρχουν φτωχοί. Σύνθημά τους εἶνε: «Γιὰ ὄλους ψωμί, ροῦχο, φάρμακο, ἄνεσις».

Ἄλλ' ἐὰν αὐτὸ τὸ λένε αὐτοὶ μιὰ φορὰ, ἐμεῖς τὸ λέμε χίλιες. Πόθος κάθε Χριστιανοῦ εἶνε νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ βασιλεία τῆς ἀγάπης, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐλευθερίας· γι' αὐτὸ λέμε στὸν οὐράνιο Πατέρα «Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου» (Ματθ. 6,10· καὶ θ. Λευκ.). Πρέπει ὅμως νὰ ὁμολογήσουμε, ὅτι τὰ μεγαλεπήβολα προγράμματα πού ὑπόσχονται παγκόσμια εὐτυχία ὥστε ἡ ἐλεημοσύ-

νη νὰ περιττεύῃ, προσκρούουν σὲ ἓνα θλιβερὸ παράγοντα πού τὰ ματαιώνει· κι αὐτὸς εἶνε ἡ ἀνθρώπινη κακία. Ὅπου νὰ πᾶμε, σὲ ὅποι-οδήποτε καθεστῶς, θὰ συναντήσουμε τὸ φτωχό, τὸν ἄνθρωπο πού ἔχει ἀνάγκη. Ἔτσι ἀποδεικνύεται ἀληθινὸς ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ὅτι «Οὐ μὴ ἐκλίπη ἐνδεής ἀπὸ τῆς γῆς σου» (Λευκ. 15,11)· μπορεῖ νὰ ἐλαττωθῇ ἡ δυστυχία, ἀλλὰ δὲν θὰ λείψῃ τελείως ὁ φτωχὸς πάνω στὴ γῆ. Ὁ Χριστὸς εἶπε ὅτι «Τοὺς πτωχοὺς πάντοτε ἔχετε μεθ' ἐ-αυτῶν», πάντα θὰ ὑπάρχουν φτωχοὶ δίπλα σας (Ματθ. 26,11). Συνεπῶς, ὅσο ὑπάρχουν φτωχοί, ἡ ἐλεημοσύνη θὰ 'νε ὁ ἥλιος πού θερμαίνει τὸν κόσμο.

Ἄλλ' ὅταν λέμε ἐλεημοσύνη δὲν τὴν ἐννοοῦμε ὅπως ὁ κόσμος· τὴν ἐννοοῦμε ὅπως τὴν ἐννοεῖ τὸ Εὐαγγέλιο. «Ἐλεεῖτε» (16,22)· ναί, ἀλλὰ ἡ ἐλεημοσύνη πρέπει νὰ εἶνε καθαρὴ. Ὅπως καὶ μιὰ σταγόνα δηλητήριον μέσα στὸ πιὸ ἐκλεκτὸ φαγητὸ τὸ κάνει ἄχρηστο, κατὰ παρόμοιο τρόπο καὶ σταγόνες κακίας, ὅταν πέσουν μέσα στὴν ἐλεημοσύνη, τὴν ἀχρηστεύουν. Ἡ ἐλεημοσύνη πρέπει νὰ εἶνε καθαρὴ πρῶτον ἀπὸ κλοπὴ, δεύτερον ἀπὸ ἀνηθικότητα, τρίτον ἀπὸ κενοδοξία, καὶ τέταρτον ἀπὸ λύπη.

● Πρῶτον **καθαρὴ ἀπὸ κλοπῆς**. Ὑπάρχουν ἀνθρώποι μὲ τεράστιες περιουσίες, πού δὲν τις ἀπέκτησαν μὲ τίμια μέσα. Μὲ τὸ Εὐαγγέλιο κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ πλουτήσῃ. Καὶ τί κάνουν· ἀπὸ τὰ χίλια κλεμμένα, τὰ «νομίμως» κλεμμένα, δίνουν τὸ ἓνα, καὶ ρίχνουν «στάχτη στὰ μάτια» τοῦ λαοῦ. Δὲν εἶνε αὐτὸ ἐλεημοσύνη, εἶνε ὑποκρισία. Δὲν εἶπε ὁ Χριστὸς νὰ γδύσῃς τὸν ἓνα γιὰ νὰ ντύσῃς τὸν ἄλλο. Ὅταν ἤμουν ἱεροκήρυκας στὴν Ἄκαρνανία, συνάντησα στὴν ἐπαρχία τοῦ Βάλτου κάποιον ληστή, πού λυμαινόταν τὴν περιφέρειαν (εἶχε κλέψει, εἶχε κάψει, εἶχε σκοτώσει), καὶ μετὰ ἔκανε φιλανθρωπίες· ἔχτιζε καμπαναριά, ἀφιέρωνε εἰκόνες, προίκιζε κορίτσια... ἀπ' τὰ κλεμμένα σκόρπιζε ἓνα μέρος γιὰ ἐλεημοσύνη. Αὐτὴ ἡ ἐλεημοσύνη εἶνε ληστρική, δὲν εἶνε θεάρεστη. Δὲν μπορεῖς νὰ

γδύνης τὸ λαό, νὰ παίρνης ἑκατομμύρια, μετὰ νὰ ρίχνης στὸ δίσκο τῆς ἐκκλησίας ἓνα χιλιάριο, καὶ νὰ θέλῃς νὰ σ' ἔχουν γιὰ εὐεργέτη.

● Ἡ ἐλεημοσύνη ἔπειτα πρέπει νὰ ἔνε **καθαρή ἀπὸ ἀνηθικότητα**. Κάποιοι ὅλο τὸ χρόνο εἶνε σκληροὶ καὶ ἀπάνθρωποι, καὶ τώρα τὶς ἀποκρίες γίνονται φιλάνθρωποι! Τί κάνουν αὐτοὶ διοργανώνουν «φιλάνθρωπικούς» χορούς· ὑπὲρ τῶν φυματικῶν, ὑπὲρ τῶν ἀναπήρων, ὑπὲρ τοῦ ἄλφα ἀσύλου, ὑπὲρ τοῦ βῆτα ἰδρύματος. Οἱ ἄσπλαχνοι, τώρα λὲς καὶ ἀπέκτησαν φτερὰ ἀγγέλων κ' εἶνε ἔτοιμοι νὰ κάνουν ἐλεημοσύνη... Λάθος! Δὲν ἀπατώμεθα. Τὸ Εὐαγγέλιο δὲ σοῦ λέει, νὰ μαζέψῃς νέους καὶ νέες καὶ ν' ἀρχίσετε ἐκεῖ χορούς ποὺ οὔτε οἱ ἄγριοι χορεύουν. Ὅχι, δὲν εἶνε δεκτὰ τὰ χρήματα αὐτά· εἶνε «τριάκοντα ἀργύρια» ἀτιμίας καὶ διαφθορᾶς. Ἐὰν μία πόρνη ἀμετανόητη –ὄχι μετανοημένη– ἔρθῃ στὴν ἐκκλησία καὶ προσφέρῃ ἓνα καντήλι στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, ὁ ἱερεὺς δὲν τὸ δέχεται· ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ τὸ χαρακτηρίζει «*μίσθωμα πόρνης*» (Δευτ. 23,19· πρβλ. Μιχ. 1,7· Παρ. 19,13)· μακριὰ τέτοιο χρῆμα.

● Ἡ ἐλεημοσύνη ἀκόμα πρέπει νὰ εἶνε **καθαρή ἀπὸ κενοδοξία**. Τὸ εἶπε ὁ Κύριος· ἡ ἐλεημοσύνη εἶνε πρᾶξις μουσικῆ, μία μουσταγωγία. Ὅχι λοιπὸν ὅταν κἀνης ἐλεημοσύνη νὰ τρέχῃς ἀμέσως στὴν ἐφημερίδα νὰ γραφῇ στὴ στήλη, ὄχι νὰ γραφῇ τὸ ὄνομά σου στὴν πλάκα ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ἢ τὸ ὄρφανοτροφεῖο κ.λπ.. Τὸ Εὐαγγέλιο λέει «νὰ μὴ ξέρῃ τὸ ἀριστερό σου χέρι τί κάνει τὸ δεξιό σου» (Ματθ. 6,3)· οὔτε ἡ γυναίκα σου νὰ μὴ γνωρίζῃ τὴν ἐλεημοσύνη σου.

● Τέλος, ἡ ἐλεημοσύνη νὰ ἔνε **καθαρή ἀπὸ λύπη**. Τί θὰ πῇ αὐτό· ὅταν ἐλεῆς νὰ μὴ λυπᾶσαι. «Ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ αὐτὸν ποὺ δίνει μὲ χαρούμενο τὸ πρόσωπο» (Β' Κορ. 9,7). Νὰ χαίρεσαι ὅπως ὅταν εἰσπράττεις τὸ μισθό σου καὶ ἀπείρως περισσότερο. Νὰ κἀνης τὴν ἐλεημοσύνη μὲ χαρὰ. Ὁ γεωργὸς ὅταν σκορπάει τὸ σπόρο δὲ λυπᾶται· χαρὰ ἔχει, ἐλπίζει ὅτι ἓνα ἔσπειρε - ἓκατὸ θὰ θερίσῃ. Κι ὁποῖος καταθέτει στὴν τράπεζα τὸ κεφάλαιό του, δὲ λυπᾶται· γιατί τὸ ποσὸ αὐτὸ θὰ τὸ πάρῃ μαζί μὲ τόκο. Κ' ἐσὺ γεωργὸς καὶ καταθέτης εἶσαι· χαρὰ νὰ ἔχῃς, γιατί αὐτὸ ποὺ δίνεις θὰ αὐξηθῇ.

Υπάρχουν πολλὲς τράπεζες, ἐγὼ θὰ σᾶς συστήσω μία· εἶνε τράπεζα οὐράνια, δὲν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ χρεωκοπήσῃ ποτέ, καὶ δίνει τὸ μεγαλύτερο ἐπιτόκιο. Εἶνε τράπεζα ἀσφαλισμένη· κι ἂν ἡ γῆ κι ὁ οὐρανὸς διαλυθοῦν, αὐτὴ θὰ μείνῃ· εἶνε ἡ **τράπεζα τῆς ἐλεημοσύνης** καὶ φέρει τὴν ἐπιγραφή «*Θησαυρίζετε θησαυρούς ἐν οὐρανῶ...*» (ἐ.ἀ.). Ἐδῶ ἐμπιστευθῆτε τὶς καταθέσεις σας, καὶ νὰ ἔστε βέβαιοι ὅτι μιὰ μέρα θὰ εἰσπράξετε ἑκατονταπλάσια ἀπὸ αὐτὰ ποὺ δίνετε τώρα.

–Αὐτά, παπούλη, νὰ πᾶς νὰ τὰ πῆς στοὺς πλουσίους, ὄχι σ' ἐμᾶς· ἐμεῖς εἴμαστε φτωχοί.

Ποιὸς τὸ λέει αὐτό; ποιὸς φωνάζει καὶ λέει «**Ἐγὼ εἶμαι φτωχός**»; «Ὅσο φτωχὸς καὶ νὰ ἔσαι, δὲν εἶσαι πιὸ φτωχὸς ἀπὸ τὴ χήρα ἐκεῖνη ποὺ εἶχε ἓνα δίλεπτο καὶ τὸ ἔδωσε, καὶ ὁ Χριστὸς εἶπε ὅτι Ἄλλοι ἔδωσαν ἀπὸ τὸ περίσσευμά τους ἐνῶ αὐτὴ ἔδωσε ἀπὸ τὸ ὑστέρημά της (βλ. Μάρκ. 12,42· 44· Λουκ. 21,1-4). Ποιὸς λέει πῶς εἶνε φτωχός; Ἐγὼ τὸν βλέπω νὰ ἔχῃ τὸ χέρι σφιχτὸ ὅταν πρόκειται νὰ δώσῃ στὴν ἐκκλησία καὶ στὸ φιλόπτωχο, ἄλλοῦ ὅμως τὸν βλέπω νὰ σκορπάῃ. Πόσα ξοδεύουν οἱ ἄντρες γιὰ τὰ τσιγάρα τους; οἱ γυναῖκες, καὶ οἱ πιὸ φτωχίες, γιὰ τὰ καλλυντικά τους; πόσα δίνουν γιὰ διασκεδάσεις, θεάματα, λαχεῖα καὶ τυχερὰ παιχνίδια, γιὰ ματαιότητες; Τεράστια ποσά, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ μπορούσαν νὰ γίνουν τόσα καλά. «Ἐἶμαι φτωχός»; Φτωχοὶ ἦταν καὶ οἱ πρῶτοι Χριστιανοί, ἀλλὰ διαβάστε τὴν πρὸς Κορινθίους ἐπιστολή, νὰ δῆτε τί λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος γιὰ τὴ «*λογία*» (Α' Κορ. 16,1-2). Εἶχαν σύνθημα «*Νηστεύσωμεν, ἵνα ἐλεήσωμεν*!» μιὰ μέρα τὸ μῆνα ἢ τὴ βδομάδα ὠρίζαν νηστεία, τελεία νηστεία, ἀπὸ τὸ πρῶν μέχρι τὸ βράδυ δὲν ἔτρωγαν τίποτα, κι αὐτὰ ποὺ θὰ ξόδευαν γιὰ φαγητὸ τὰ ἔδιναν γιὰ φιλάνθρωπία.

Ἄλλοι, μὴ ὀρθόδοξοι, ἐφαρμόζουν τὸ σύνθημα αὐτό· ἐμεῖς, οἱ ἀπόγονοι ἀγίων καὶ μαρτύρων, **τί κάνουμε**; Ἡ ἀγία Φιλοθέη π.χ., ποὺ εἶχε τεράστια περιουσία, στὰ χρόνια τῆς σκλαβιάς τὰ σκόρπισε ὅλα καὶ ἔσωσε κόσμον ἀπὸ τὴ δυστυχία. Ὁ ἄγγελος τῆς Ἑλλάδος σήμερα κλαίει καὶ πενθεῖ· ρίχνει μιὰ ματιὰ στὴν Ἀθήνα, στὴν Πάτρα, στὸ Βόλο..., καὶ βλέπει ἓνα λαὸ νὰ ὀργιάζῃ, νὰ ξοδεύῃ τεράστια ποσά, νὰ δίνῃ ἑκατομμύρια γιὰ τὸ διάβολο...

* * *

Θέλω, ἀδελφοί μου, ὅπως σᾶς εἶπα, ἂν μπορέσω, νὰ κάνω τὰ χέρια σας χρυσᾶ. Καὶ θὰ γίνουν χρυσᾶ, ἂν ἀνοίξουν σὲ ἐλεημοσύνη. Θὰ μ' ἀκούσετε; Ἄλλὰ κι ἂν δὲν μ' ἀκούσετε, ἐγὼ τὸ χρέος μου τὸ ἔκανα. Λέει κάπου ἡ Ἀποκάλυψις· «Ὅταν φτάσῃ μέρα ποὺ οἱ ἄνθρωποι θὰ βουλώσουν τ' αὐτιά τους νὰ μὴν ἀκοῦνε τὸν κήρυκα τοῦ εὐαγγελίου, τότε θὰ σαλπίσουν «*ἑπτὰ σάλπιγγες*» (Ἀπ. 8,6 κ.ε.), καὶ τότε θ' ἀνοίξουν ὅλα τ' αὐτιά. Καὶ τώρα **βάραι σάλπιγγα στὴν Ἑλλάδα**, σαλπίζει ὁ ἀρχάγγελος· καὶ ὅμως «*οὐκ ἦν ἀκρόασις*» (Γ' Βασ. 18,26) οὐδὲ μετάνοια ἀκόμη στὸν κόσμον...

Εὔχομαι νὰ περάσετε τὴ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστῇ ἐν εἰρήνῃ, μετάνοιά, νηστεία καὶ ἐλεημοσύνη, γιὰ ν' ἀξιωθοῦμε νὰ ἐορτάσουμε τὴν ἔνδοξη ἀνάστασι τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**